



**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. V. Vtrum ea quæ conueniunt filio hominis poſſint prædicari de diuina naturæ; & de humana, ea quæ conueniunt filio Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

carum virtutem & per se modo explicato. 3. non solum dici posse, homo est Deus, sed etiam homo est Verbum, homo est unigenitus Patris, & alia praedicata quae Filio Dei & Verbo competunt.

ARTICVLVS III.

Vtrum Christus dici possit homo dominicus?

S. Tho. hunc art. proponit occasione S. August. qui libro 83. qq. 9. 36. hanc vsurpat locutionem, imò alij Patres passim citati similibus vtuntur locutionibus. Nihilominus

Respondet negatiue; quia dominicus designat pertinet ad Dominum, & habens ad illum habitudinem, & per talem propositionem, Christus est homo dominicus, designatur distinctio suppositi Christi & Dei. vnde August. eam retractauit lib. 1. retractionum cap. 19. & si quando alij Patres simili forma vtantur, concretum explicandum est per abstractum, vt scilicet hominem sumant pro humanitate. Vide dicta q. 2. art. 2. in dubio, obiectione 3. nam cum ea distinguatur à diuino supposito, & sit aliquid Domini, optime dici potest dominica, sicut & dicitur passio, resurrectio, ascensio dominica, & similia quae habitudinem dicunt ad Dominum. Adde alios Patres ad euitandum errorem Nestorij refugere similes propositiones.

ARTICVLVS IV.

Vtrum ea quae conueniunt Filio hominis possint predicari de Filio Dei & contra?

AFFIRMAT. Patet Ioannis 8. Christus dicit, Antequam Abraham fieret ego sum. 1. ad Cor. 2. dicitur res glorie crucifixus. Act. 2. Deus dicitur acquisiuisse Ecclesiam sanguine suo. Consentiunt Patres, qui saepe humana Deo tribuunt, & diuina homini ratione mysterij Incarnationis. Videri potest canon 12. Concilij Ephesini, vbi Dei Verbum dicitur passum carne, crucifixum carne, & mortem carne gustasse.

Ratio petenda est ex dictis art. 1. cum enim in Christo sit vnum & idem suppositum diuinæ naturæ & humanæ, & propterea homo possit predicari de Deo & Deus de homine, sequitur etiam de homine posse predicari ea quae conueniunt Deo, & predicari de Deo quae conueniunt homini propter identitatem suppositi. vnde ex hoc articulo

Colligitur 1. quaecunque conueniunt diuinæ naturæ in concreto posse predicari de homine, de Christo & Filio hominis, vt: Filius hominis, seu homo est ab aeterno, est omnipotens, est creator omnium, infinitè sapiens, est immortalis, incorporeus; si hæc sumantur vt denotent proprietates Dei, non verò omnimodam negationem corporis, mortalitatis. Idem dicendum de ijs quae conueniunt Verbo seu Filio Dei; vnde dicitur: hic homo, & homo est genitus à Patre ab aeterno; hic homo seu homo spirat Spiritum sanctum &c.

Colligitur 2. ea quae conueniunt homini necessario, predicari de Deo in concreto; potest enim dici, Deus est mortalis, habet animam rationalem, est animal, &c. Idem dicendum de ijs quae accidentaliter conueniunt Filio hominis seu Christo homini, vnde Deus dicitur fieri, esurisse, natus ex Vir-

gine, passus, mortuus, resurrexisse. Eadem etiam dici possunt de Verbo.

Et per hæc & ea quae articulo 1. & 2. dicta sunt colligi possunt ea quae dicuntur de communicatione idiomatum seu proprietatum, quae in eo consistit, quod per hoc mysterium effectum sit vt Deus dici possit de homine, & homo de Deo, & quae competunt Deo vel Verbo possint tribui homini, & quae competunt homini vel huic homini, possint tribui Deo. quia ratione saepe à scriptura & Patribus & Concilijs tribuuntur.

Quod totum in eo fundatur quod Christus sit Deus & homo, & quod Deus & homo in vnitate suppositi conueniant: vnde attributa tam diuina quam humana & affectiones quaecunque supposito Christi tribui possunt, possunt de illo predicari quocunque nomine suppositum illud designetur, siue, inquam, vocetur Deus, siue homo, siue Verbum, siue Dominus, siue Filius hominis, siue Filius Dei &c.

ARTICVLVS V.

Vtrum ea quae conueniunt Filio hominis possint predicari de diuina natura: & de humana ea quae conueniunt Filio Dei?

NEGAT. quæ conclusio certa est de fide, & potest colligi ex dictis q. 2. art. 1. vbi contra Eutychetem ostendimus ex Concilijs & Patribus duas esse in Christo naturas distinctas, inconfusas, vnquamque cum suis proprietatibus. hinc enim

Sequitur 1. huiusmodi naturas non posse de se inuicem predicari in abstracto, v. g. dicendo, diuinitas est humanitas, vel humanitas est diuinitas; quia similes propositiones non possunt esse veræ in sensu formali, nec in sensu identico; cum & ipsæ naturæ à se inuicem distinguantur, & expressè in abstracto significantur vt distinctæ, non verò vt vnitæ in eodem supposito, in quo conueniant.

Sequitur 2. neque proprietates naturæ diuinæ posse predicari de natura humana siue in concreto, siue in abstracto, dicendo v. g. natura humana est aeterna, est omnipotens, &c. vel est omnipotentia, est eternitas &c. patet quia hæc non conueniunt naturæ humanæ secundum se, nec in sensu identico, nec in formali, nec de ea dici possunt tanquam de supposito.

Sequitur 3. neque proprietates naturæ humanæ posse tribui naturæ diuinæ in abstracto enuntiatæ; v. g. non potest dici, natura diuina est nata, mortua, resurrexit, ascendit in celum &c. propter similem rationem: quia ex modo significandi naturæ diuinæ solum representat suum significatum per modum forme & abstractæ; vnde cum tales affectiones non competant diuinitati secundum se spectatæ, non possunt de illa predicari etiam in concreto.

Nec refert quod natura diuina dicatur incarnata, quia non sortitur illud predicatum per communicationem idiomatum, sed verè secundum se illi competit; est enim verè vnita carni, non quidem vt suppositum, sed tanquam natura suppositi.

Dices in hymno Ecclesiastico dicitur vita mortua.

Resp. abstractum explicandum per concretum, sumitur enim per metaphoram pro Verbo, quod est

59. Communio idiomatum.

Quod fundamentum istius communicationis.

60. Resp. negans est de fide.

61. Hæc est falsa: diuinitas est humanitas &c.

Item hæc & similes: natura humana est aeterna.

Aut: natura diuina est mortua.

Cum dicitur vita mortua: abstractum ponitur pro concreto.

62.

Falsa etiam
est: *Deus est
humanitas*
etc.

Conditio-
nes huma-
nitatis quæ
non suppo-
nunt vnio-
nem, non
possunt in
concreto
prædicari
de Christo.

est suppositum humanæ & diuinæ naturæ, & quod secundum humanam naturam est mortuum.

Sequitur 4. neque humanitatem posse prædicari in abstracto de Deo, vel Verbo vel Christo, dicendo v. g. *Deus est humanitas*, *Verbum est humanitas*; quia humanitas distinguitur à supposito, unde non potest in sensu identico de illo prædicari; nec etiam potest in formali. similiter non dicitur, *Filius est humanitas*.

Adde quod cum communicatio idiomatum fundetur in vnione hypostatica eamque sequatur, conditiones humanitatis quæ non supponunt vnionem non possunt in concreto prædicari de Christo vel Filio hominis. Unde non dicitur, *Filius hominis est assumptus*, licet natura humana sit assumpta, quia assumptio non supponit vnionem. Hinc etiam mutatio inuenta in humanitate in hoc mysterio ex eo quod sit assumpta, non potest tribui Deo per communicationem idiomatum; cuius ratio vltior est quod propter huiusmodi denominationes humanitatis ipsum suppositum non possit dici assumptum, mutatum, & proinde non potest dici, *Deus est assumptus, mutatus*.

63.

Attributa
quædam
diuinæ na-
turæ attri-
buuntur
humanita-
ti, sed longè
inferiori
modo.
Quæst.

Hæc potest
admitti in
sensu iden-
tico: *Homo
est diuini-
tas*, non ta-
men forma-
liter.

Circa dicta aduerte quædam attributa diuinæ naturæ videri attribui humanitati, reipsa tamen non eodem modo tribui sed longè inferiori, v. g. tanquam instrumento, vel quia quædam dona & excellentiæ peculiari ratione sunt communicata humanitati Christi ratione vnionis hypostaticæ cum Verbo.

Petes an natura diuina possit prædicari de homine, dicendo, *homo est diuinitas*.

Resp. posse admitti in sensu identico, quia suppositum in Christo est idem cum diuinitate; formaliter tamen non potest propriè dici, quia abstractum, vt dictum est, ex modo significandi supponit pro forma secundum se, non verò pro supposito.

Ex his duobus articulis perspicuum est quæ prædicationes sint legitime factæ de Christo propter communicationem idiomatum, quæ verò illegitimæ.

D V B I V M.

Utrum ex vnione sequatur alia communicatio idiomatum?

Error Vbi-
queratio-
rum.

HÆRETICI nostri temporis præsertim Lutherani censent ex vnione hypostatica sequi talem idiomatum seu proprietatum communicationem vt natura humana communicetur proprietates naturæ diuinæ, & in particulari omnipotentia, omnipresentia seu vbiquitas, vt videtur et apud Bellarm. lib. 3. de incarnatione cap. 9. quæ heresis licet ex dictis q. 2. contra errorem Eutychemi & ex iam explicatis possit refutari, non tamen visum est absque paucula de ea in particulari dicere. itaque

64.

Per vnionem
hypostati-
cam pro-
prietates
vnus natu-
ræ non co-
municatur
alteri.
Conc. Chal-
cedonen-
se. Leo i.
Prob. pri-
mo.

Dico per vnionem hypostaticam proprietates vnus naturæ non communicantur alteri. Est de fide. patet ex Concilio Chalcedonenſi act. 5. vbi legitur *saluam vniusque naturæ proprietate & in vnâ concurrente personam*. idem patet ex Concilio Lateranenſi sub Martino i. can. 9. ex Leone i. epistola 10. cap. 4. & ex innumeris alijs.

Prob. 1. proprietates naturæ humanæ non sunt communicatæ naturæ diuinæ; ergo neque diuinæ proprietates sunt communicatæ naturæ humanæ; ergo non potest dici quod proprietates vnus na-

tura in Incarnatione communicentur alteri.

Antecedens videtur concedi ab hæreticis quatenus nullus modernorum hæreticorum censet diuinam naturam recipere proprietates humanitatis. 2. non potest diuina natura recipere proprietates naturæ humanæ, quod hæc in illam conuertatur, vel quod ex illis fiat aliquid tertium, vel quod natura humana afficiat diuinam tanquam forma illius.

Primum patet, quia si ita esset, proprietates naturæ humanæ non remanerent; cum, pereunte naturâ, non remanant eius proprietates. 2. est contra fidem quod in mysterio Incarnationis natura humana conuertatur in diuinam, vt ostendimus q. 2. art. 1. Tertiò natura diuina non subest potestati alicuius, subesset autem si quidquam posset in illam conuertere. Secundum etiam patet; tum quia non remanerent proprietates naturæ humanæ, quandoquidem ex hypothesi illa conuertatur in aliquid tertium; tum quia ex hypothesi non remaneret natura diuina; unde non posset dici suscipere proprietates alterius naturæ. Tertium patet; natura diuina non est capax vllam formam suscipere, vel ab vlla forma informari; unde non potest in se recipere naturam humanam, & per consequens nec eius proprietates.

Prior consequ. argumenti probatur; supposito quod vtraque natura maneat in Christo, non subest ratio afferendi proprietates naturæ diuinæ potius communicari naturæ humanæ quàm e contrâ; cum neutra informet alteram. Conf. simili argumento quod paulò antè factum est. Adde quod repugnet proprietates diuinæ naturæ inueniri in eo qui non sit Deus; constat autem naturam humanam etiam in Christo non esse Deum.

Prob. 2. vel omnes proprietates diuinæ naturæ communicantur naturæ humanæ, vel solum aliquæ. Secundum dici non potest, cum fundamentum communicationis vnus proprietatis sit fundamentum communicationis omnium; non enim potest aliud esse fundamentum, quàm quod natura diuina vel conuertatur in humanam, vel quod humanam afficiat per modum formæ, vel quod ei vnatur in eodem supposito. quodcunque autem illorum ponatur, fundamentum communicationis vnus proprietatis est fundamentum communicationis omnium; cum natura aliquo illorum modorum se habens respectu humanitatis necessario fundet communicationem proprietatum.

Iam verò neque dici potest quod omnes proprietates naturæ diuinæ communicentur humanæ, cum natura humana in Christo non possit dici purus actus; quod non constet materiâ & formâ, non acceperit esse ab alio, sit æterna, incorporea, communis tribus personis, independens, immortalis, quæ & similia continent tam manifestos errores, vt non videantur etiam ab vllò hæretico concedenda.

Prob. 3. coniunctio in eodem supposito non facit vt formæ illius suppositi mutuas proprietates participant; ergo neque coniunctio diuinitatis cum humanitate facit vt humanitas participet proprietates diuinæ naturæ; cum sit par ratio. Antecedens probatur in albedine & dulcedine, frigore & siccitate, quarum vna non participat proprietates alterius propter coniunctionem in eodem supposito; cuius ratio est quod illa coniunctio in eodem supposito non tollat à formis earundem distinctionem ab inuicem. Confirm. homo non potest audire per oculum, videre per tactum, &c.

Prob. 4.

Prob. 4. specialiter de omnipotentia; illa enim requirit ut natura cui tribuitur eminenter contineat perfectiones omnium rerum; ut possit rem ponere in esse independentem à quolibet alio; ut possit eandem independentem à quolibet conferre, annihilare; quæ & similia repugnant humanitati etiam in Christo.

Prob. 5. de ubiuitate. Illa ubiuitas quam hæretici conantur inducere evertit innumera fidei mysteria. 1. quod Christus sit ex Virgine Maria conceptus, quod natus in Bethleem; quod positus in præsepio, quod fugerit in Ægyptum, ascenderit Hierosolymam, fuerit suspensus in cruce, fuerit in sepulchro, post resurrectionem non fuerit in illo; quod fuerit cum discipulis conuersatus, quod in celum ascenderit. ex quibus & similibus clare constat humanitatem fuisse loco motam, & proinde non esse ubique. Idem constat ex mysterio Eucharistiæ, per quod Christi corpus ita ponitur sub specie panis & vini, ut alibi non sit extra celum.

Dicunt hæretici testimonia Scripturæ quibus Christus videtur mutasse locum, &c. esse intelligenda quoad præsentiam visibilem.

Vicum nullo modo satisfaciunt, cum id sit contra vim & proprietatem verborum & communem modum loquendi, & nihil cogat ita explicare.

Conf. 1. longè amplius vult Christus cum Ioan. 11. dicit: *Gaudeo propter vos quod credatis quia non eram ibi, sed tamus ad eum.* & Marci ult. cum dixit Angelus: *Surrexit, non est hic.* 2. si Christus ita possit dici non esse alicubi, quia non est ibi modo visibili, poterit dici non esse in Eucharistiâ, quia similiter non est ibi visibiliter.

Conf. 3. si Christi humanitas sit ubique non est circumscriptibilis; quod damnatur in 7. synodo, cuius canon vnus ita habet: *Si quis Deum secundum humanitatem undecircumscriptibilem confessus fuerit, anathema.*

Denique ille error potest refutari ex omnibus illis Conciliorum & Patrum testimonijs, quibus statunt utramque naturam in Christo suas retinuisse proprietates. videri possunt hæc fusiùs ex Scripturâ & Patribus deducta in Bellarm. lib. citato cap. 11. & sequentibus.

Obijciunt tamen 1. ex cap. 4. ad Ephes. *Qui descendit ipse est & qui ascendit super omnes celos ut impleat omnia.*

Resp. id non fauere Ubiquitarijs; 1. illud, *impleat omnia*, potest intelligi de vaticinijs hoc sensu: ascendit in celum ut impleat omnia vaticinia quæ de ipso erant. 2. potest intelligi de donis celestibus, quibus Christus repleuit Ecclesiam. 3. ut intelligeretur de repletionem secundum præsentiam corporalem, non esset sensus ut repletet omnia omnino loca particularia simul suâ præsentia corporali, sed ut successiue omnia genera locorum impleat, scilicet imum, medium, summum; hoc sensu: Christus qui in terris versatus est; & qui ad inferos descendit, ipse etiam in celum ascendit, ut sic suâ præsentia corporali successiue esset in omni loco. Certè si propter illud colligunt ubiuitatem, cur illam non negant propter verbum *ascendit*; quod significat motum ad locum in quo aliquis antea non fuit; & si in alterutro loco videatur admittenda explicatio ut non sit contradictio, cur illam non adhibent ijs locis quæ iuxta illorum sensum accepta innumeris locis Scripturæ repugnant similibus & sensui totius Ecclesiæ.

Obijciunt 2. Christus est ubique; ergo homo est ubique; ergo ubique habet humanitatem.

Resp. antecedens esse verum ratione personæ quæ est ubique; non verò si vox, *Christus*, sumatur formaliter, scilicet in quatuor subit rationem Christi; nam non habet ubique rationem Christi, sicut neque ubique Filius Dei est Christus & homo, sed in certo loco, ubi naturam humanam habet sibi vnitam. In forma ergo ad argumentum

Resp. concesso antecedente, si Christus sumatur materialiter pro supposito, similiter concessa primâ consequentiâ voce, *homo*, acceptâ materialiter in consequente; negando secundam consequentiâ ex eo quod suppositum humanitatis assumpta sit ubique, non sequitur ipsum ubique habere humanitatem.

ARTICVLVS VI.

Verum hæc sit vera, Deus factus est homo?

AFFIRMAT. Patet Ioannis 1. *Verbum caro factum est.* idem habetur in symbolis. Ratio est quod Deus antea subsisteret non homo, & proinde non potuerit esse homo absque aliqua effectiōe; vnde verè & propriè factus est homo, absque vlla tamen sui mutatione, per mutationem solius humanitatis, ut ostensum est q. 2. art. 7. dubio 2. Adde ex dictis artic. præcedenti ratione huius mutationis in humanitate inuentæ Deum ne quidem per communicationem idiomatum posse dici mutatum, cum mutatio humanitatis non supponat vnionem; vnde ita tribuitur humanitati, ut tamen non possit tribui supposito seu homini, & proinde ne quidem per communicationem idiomatum potest Deo tribui.

Potes an dici possit, *Deus factus est hic homo.* Ratio dubitandi est quod *hic homo* denotet suppositum, quod est diuinum; cum ergo non possit dici, *Deus factus est diuinum suppositum*, non potest etiam dici, *Deus factus est hic homo.*

Resp. posse dici. 1. *hic homo*, in prædicato illius propositionis sumi potest formaliter pro indiuiduo humanitatis concepto per modum totius, atque ita dici potest, *Deus factus est hic homo.* quia verè factus est indiuiduum humanum; nam ostenso Christo verè dici poterat, *hoc est indiuiduum humanum.* 2. *hic homo* etiam sumptus materialiter pro supposito, potest accipi pro supposito non absolute & secundum se, sed prout subsistente in natura humana, seu ut exercet actionem suppositi humani; hoc autem non conuenit Deo necessariò, neque ab æterno, sed per aliquam actionem, eam scilicet qua humanitas est vnita Verbo; nam per eam effectum est ut Deus fieret suppositum naturæ humanæ, non per productionem vel mutationem ipsius suppositi, sed per hoc quod naturam humanam sibi inexistenter sustinet.

Quinimo dici potest, *Christus factus est homo.* Item: Christus factus est homo. quamuis enim Christus sumptus formaliter significet compositum ex hypostasi diuina & humanâ naturâ, & eo sensu non possit dici factus homo; sumptus tamen materialiter pro supposito præexistente potest modo supra explicato dici, *factus est homo*; item, *factus est hic homo.*

Circa has & similes propositiones diligenter notandum quomodo accipiantur termini: si enim sumantur pro supposito, absolute erunt falsæ, ut si dicatur, *Christus factus est, hic homo factus est.* quia falsum est ipsum suppositum factum esse. si verò termini sumantur formaliter, propositiones potest esse veræ & possunt concedi, nam verum est

Christum

Christus non ubique habet humanitatem.

Resp. affirm. Ioan. 1.

70.

Deus non potest dici mutatus per communicationem idiomatum.

Quæstio. 1.

Resolutio.

71.

Dici potest: Deus factus est hic homo.

Item: Christus factus est homo.

72.

Hæc propositiones si termini sumantur pro supposito, sunt falsæ; si absolute, si formaliter, possunt esse veræ.

Nullus est et diuinam naturam recipere proprietates humanitatis.

65.

Prob. secundò.

66.

Dici nequit omnes proprietates nature diuine communicari humanitati.

Prob. tertio.